

gruwelijk – niet alleen voor al die gekwetste vissen – maar ook voor de vissen heel ver af. Schrikbarend zijn al die schokken, al die verstoringen, want tegenwoordig mogen zelfs vissen niet meer rustig leven, en ze zijn totaal hulpeloos. Kan ik het helpen? Ik heb toch die gruwels niet uitgevonden, ik heb iets anders verzonnen en jij hebt iets anders verzonnen.

V.M. Hij voelde er niks voor om terug te keren naar Wenen, er was te veel stuk. Trouwens, met zijn beroep, wat moest hij daar? Heimwee? Nee, een ander gevoel was het, een onverklaarbare droefheid die hem soms overviel.

Vrouw Als je bedenkt dat iemand me op de man af vroeg waarom ik geen kinderen heb en of daar een reden voor is, zeg, wat denk je daarvan? Dat zijn toch dingen die je niet vraagt.

V.M. Hij antwoordde niet maar nam zacht haar hand in de zijne. Ze bedacht dat er niks eenvoudigers bestond dan in het gezelschap van een landgenoot te zijn. Elk wist wat hij kon zeggen en wat niet en hoe hij dat moest zeggen – dat was een geheim akkoord – als ze dan dacht aan al de onzin die ze ooit van anderen had gehoord – en je kon toch niet voortdurend uitleggen

Vrouw voor mij ligt de grens hier; tot daar en niet verder.

Man Denk je dat er ooit één taal zal bestaan voor alle mensen?

Vrouw Hoe kom je daarbij? Alleen al het idee! Er verdwijnt veel maar er zijn nog altijd je veertig talen in Indië en veertig in het pietluttige Gabon, er moeten er wel honderden of duizenden zijn; iemand zal dat ooit wel eens allemaal geteld hebben, jullie tellen toch altijd alles

V.M. nee eerlijk, dat kon ze zich niet voorstellen maar waarom kon ze niet zeggen; hij zag het wél allemaal voor zich en zo ontdekte ze in hem een onvervalste romanticus.

Vrouw 't Zou nogal eens een opluchting zijn als al die talen verdwenen, maar ik zou natuurlijk geen reden van bestaan meer hebben.

V.M. De FAO was geen jonge instelling. Een jongen uit het Westen van de Verenigde Staten was op de idee gekomen, een jongen die David Lubin heette en die eigenlijk uit Oost-Europa afkomstig was. Hij had zijn nieuwe vaderland te paard doorkruist en hij had ontdekt dat mensen op enkele mijlen afstand van elkaar niks meer wisten van mekaars ervaringen i.v.m. de bewerking van het land. Overal was er een ander bijgeloof en waren er andere technieken voor het kweken van graan, meloen of vee. Lubin verzamelde al die verschillende gegevens en hoopte dat ze ooit over heel de wereld zouden uitgewisseld worden. Maar niemand begreep hem en dus ging hij tot bij de koning van Italië met zijn ideeën. Net het begin van een sprookje.

Vrouw Wat mooi!

Man Maar ik vertel je geen verhaaltjes hoor, 't is echt waar.

Vrouw Precies. Telkens als er iemand schitterende ideeën heeft of iets totaal nieuws onderneemt, dan begint jullie papiermolen te draaien, sorry hoor, je moet me niet verkeerd begrijpen, maar ik kan er echt niet anders over denken als ik al dat gehakketaak hoor tussen Parijs, Genève en Rome. Ze begrijpen elkaar almaar minder en drijven mekaar in het nauw. Jullie mannen, jullie zijn een verdoemde bende, alles bouwen jullie om tot banaliteiten. Die jongen, hoe heette hij ook weer, die David, dat is een jongen naar mijn hart. Al de anderen kunnen me gestolen worden. Hij doorkruiste zijn land te paard, maar jullie, jullie VIP's, jullie kennen alleen maar paardersjocholen met lessen om in konditie te blijven maar hij niet. Ik weet zeker dat jullie een vervloekte bende zijn – voor eeuwig en altijd vervloekt.

V.M. Hij vond haar mooi, echt mooi als ze boos werd, want dan stonden haar ogen gevaarlijk, vochtig en nog groter dan gewoonlijk. Misschien leefde ze alleen maar echt als ze te ver ging, als ze zich buiten zichzelf waagde en haar beperkingen te buiten ging.

Man Als we terug in Rome zijn, zal ik je laten zien wat ik daar doe, in dat bureau van mij. Want ik ben echt niet alleen een administratieve pletwals en ik loop ook geen hele dag met dossiers rond – die worden met speciale liften vervoerd – want die zijn veel te zwaar voor mij, maar ook voor een Mister Universe of zelfs voor Atlas.

Vrouw Welke atlas?

Man Atlas die de wereld moest torsen!

Vrouw Ci sono cascata, vero? Nee, ik drink niet meer, trouwens, waarom praten we daar nu over. Ik wil alleen maar heel alledaagse dingen. Meestal lees ik een thriller voor het inslapen, maar alleen om alles wat tijdens de dag onwettelijk is geweest, ook echt onwettelijk te maken. Elke vergadering is voor mij het logische gevolg van een eindeloze

“indagine” – hoe zeg je dat ook weer? Je zoekt voortdurend naar de oorzaak van iets dat erg lang geleden is gebeurd, iets vreselijks en je geraakt het spoor bijster want toevallig is het pad dat je moet volgen door heel wat mensen doorkruist; anderen hebben moedwillig sporen uitgewist want elkeen vertelt maar de halve waarheid om zichzelf veilig te stellen, en zo zoek je voortdurend naar een middel om door onenigheden en meningsverschillen te komen en je kan maar niks vinden. Als je wil begrijpen wat je echt zou moeten doen, dan zou je plots een buitengewone ingeving moeten krijgen.

Man Mm, een ingeving. Neem je fruit?

V.V. Hij hield ook van haar manier van reageren, van te zeggen wat ze wilde, van iets te weigeren of aan te nemen, de manier waarop ze arrogant, bescheiden, onbeschaamd of eenvoudig kon zijn, voortdurend anders, een vrouw waar je overal mee kon komen, die in een klein café kon doen alsof ze haar hele leven lang niks anders had gedronken dan slechte koffie en uitgehongerd op droge broodjes had gekauwd. Maar in een hotel als dit liet ze goed voelen dat er met haar niet gesold werd. In de bar gedroeg ze zich als een vrouw die uit principe geen poot uitsteekt en die niet tevreden te stellen is; die zich met stijl verveelt of amuseert, die ergerlijke grilltjes heeft en die zich druk maakt voor een schijfje citroen dat er niet is, voor ijsblokjes te veel of te weinig of voor een slecht gemengde Daiquiri.

V.M. Tijdens de reis had ze ook al vervelend gedaan. Na honderd kilometer liet ze zich uit de auto slepen alsof zij – en niet hij – de auto door het drukke verkeer van een zomers weekend had moeten sturen. Natuurlijk had alleen zij koude voeten en was hij natuurlijk te dom om zijn hand naar de achterbank uit te steken om de deken te nemen

Vrouw alsjeblief, zou je me, please, grazie caro, God, ik ben bevoren.

V.M. Ze hadden het dorp nog altijd niet gezien. De laatste avond zegde hij toch eindelijk te willen weten hoe Maratea er uitzag.

Vrouw D'accord!

V.M. Hij had haar al lang een wandeling beloofd en ze hadden nu nog geen voet verzet.

Vrouw Tu m'as promis une promenade. Ik wil mijn wandeling

V.M. en ze stapten in de auto. Ze reden hoger en hoger en de bochten volgden elkaar almaar sneller op.

Vrouw Waar is dat dorp nu? Ik dacht dat het achter de heuvel zou liggen, maar toch niet daarboven. Waar ga je heen, alsjeblief, doe het niet, rij toch niet tot boven op die rots!

V.M. De verlamming begon in haar handen, ze kreeg geen sigaret meer opgestoken en kon het hem ook niet meer vragen. Ze was aan hem overgeleverd, ze ademde nog nauwelijks en iets in haar begon te haperen. Het was misschien het begin van stomheid ofwel was het een dodelijke ziekte die zich aankondigde.

Ze trok haar sandalen aan en trachtte hem te volgen. Ze sloeg haar ogen op en toen zag ze hem, een reusachtig stenen standbeeld, heel indrukwekkend in zijn lange stenen kleed, de armen gespreid. Ze naderden hem van zijn rugzijde. Ze kreeg haar mond niet meer open terwijl ze keek naar de ontzagwekkende gedaante die ze in het hotel al op een postkaart had gezien – de Kristus van Maratea – maar nu zag ze hem tegen de hemel afgetekend en ze was als versteend. Ze schudde het hoofd, liet zijn arm los en wilde daarmee zeggen “loop jij maar door”. Ze hoorde hem iets zeggen, ze bleef staan, het hoofd gebogen en liep achterwaarts het pad af. Ze schoof uit en ging op een steen zitten aan de rand van het pad. Daarmee bedoelde ze “ik verzet geen voet meer”. Hij had het nog niet begrepen. Ze zat blaadjes van een struik te plukken – munt was het, menta, mentuccia.

Vrouw Doe maar, ga maar, ik kan niet meer.

V.M. Ze rook aan de verpletterde blaadjes alsof ze een redmiddel of een drug had gevonden.

Vrouw Aide-moi, aide-moi ou je meurs ou je me jette en bas. Je meurs, je n'en peux plus. Als ik me heel stil hou, dan vallen we niet.

V.M. Ze wilde huilen maar kon het niet

Vrouw maar sinds wanneer kan ik niet meer huilen, sinds hoe lang? Je leert het toch niet af omdat je tussen allerlei talen en in verscheidene landen terecht komt. En omdat de tranen toch niet komen, moet ik nog maar eens opstaan, het pad nog eens aflopen tot aan de auto, instappen en samen met hem vertrekken. Wat er daarna gebeurt, weet ik niet.